

ІНФОРМАЦІЯ
моніторингу стану та розвитку сільськогосподарських рослин в
Сумському регіоні станом на 19.07.2018 року

Метеорологія

На початок другої декади липня було хмарно з невеликими проясненнями, погода стояла тепла. Середньодобова температура повітря 21,8⁰С. Опадів за цей період випало 30,3 мм. Найвища температура повітря була 30,0⁰С(14,15.07), мінімальна - 16,0⁰С, а на поверхні ґрунту 6,0⁰ С (14.07). Вітер переважав західний 3-4 м/с. Відносна вологість знижувалась до 84 %. Середня температура ґрунту на глибині 5 і 40 см становила 24,2⁰С і 21,3⁰С. До кінця декади прогнозується тепла погода, можлива невелика хмарність, опади.

Рослинництво

Озима пшениця

Всі сорти, що вирощуються на Сумщині фізіологічно дозріли і збирання їх розпочалось 13-14 липня. Однак, опади 16.07 і в подальші дні призупинили жнива. Врожайність зерна в перші дні збирання становила від 35 до 60 центнерів з гектару. Попереднє визначення біологічної врожайності свідчить про менший її рівень ніж минулого року на 10-15 відсотків. Ймовірно і якість зерна, а саме вміст білку, клейковини, скловидність в зв'язку з дощами погіршиться.

Ярі зернові колосові

Зерно більшості сортів ярого ячменю досягло повної стиглості. З настанням сприятливої для збирання погоди цю культуру слід зібрати в першу чергу.

Більшість сортів вівса знаходяться в фазі воскової стиглості. Високі температури повітря кінця червня – початку липня зумовили швидке дозрівання зерна, подекуди із «запалом» його. Очікувана врожайність цієї культури за попереднім визначенням буде на 15-20% меншою минулого року.

Соя. Середньоранньостиглі сорти сої знаходяться в фазі цвітіння-утворення бобів, ранньостиглої та скоростиглої групи – в фазі утворення бобів-формування зерна.

Слід звернути особливу увагу на заселення посівів сої соєвою та акацієвою вогнівками, чортополохівкою, попелицею, хвилівкою.

В умовах цього року виникла проблема з павутинним кліщем, який поширюється від фази бутонізації до повної стиглості. Це спричинено погодними умовами протягом останніх тижнів: високою температурою повітря та його помірною вологістю.

Економічний поріг шкодочинності становить 2-3 екземпляри на 1 листок до цвітіння або 10 – у період формування та наливу бобів. При перевищенні ЕПШ для боротьби застосовують препарати на основі діючої речовини диметоат, фозалон, лямбда-цигалотрин та інші інсектициди регламентовані Переліком пестицидів і агрохімікатів дозволених до використання в Україні. За період вегетації проводять 1-2 обробки посівів.

Контроль хвороб сої має бути невіддільним елементом технології вирощування сої, яка в цей час має велику вегетативну масу, що погано провітрюється. Тому посіви слід захищати від таких хвороб як, пероноспороз, септоріоз, церкоспороз, аскохітоз, фузаріозне в'янення та ін. Щоб зберегти посіви необхідно внести фунгіцидні препарати типу Аканто Плюс, Амістар Екстра, Абакус, Колосаль та ін., що дозволені "Переліком пестицидів і агрохімікатів дозволених до використання в Україні".

Слід пам'ятати, що ефективність препаратів мінімальна при внесенні їх за високих температур. Найбільш оптимальне застосування при температурі повітря 12-25⁰С.

Для застосування позакореневих підживлень сої макроелементами треба врахувати, що критичним періодом в забезпеченні азотом вважають 2-3 тижень після цвітіння сої.

Рекомендуються позакореневі підживлення біологічно-активними препаратами з високим вмістом гумінових речовин, амінокислот та комплексами на основі високодоступних сполук кремнію. З мікроелементів у формуванні високого врожаю сої особливу роль відіграють В, Мо та Со.

Горох. Рослини даної сільськогосподарської культури знаходяться в фазі господарської стиглості. Для рівномірності досягання та прискорення періоду збирання в дану фазу слід застосовувати на посівах десиканти регламентовані Переліком пестицидів і агрохімікатів дозволених до використання в Україні. при вологості насіння не більше 30%. Для десикації використовують Раундап (3,0 л/га), Домінатор (3,0 л/га) обприскуючи посіви при побурінні 70-75% бобів. Також можливе використання десикації Реглоном (2 л/га) у суміші з аміачною селітрою (10 кг/га) за 7-10 діб до прямого збирання. Десиканти припиняють вегетацію рослин і сприяють їх швидкому підсиханню. Раундап, крім того, ще знищує вегетуючі бур'яни (пирій), тому його доцільно застосовувати насамперед на забур'яненних посівах. Пряме збирання бажано робити, якщо посіви не полегші, не забур'янені та вологість 15-17%.

Одразу після очищення насіння гороху перевіряють на ураженість брухусом. Якщо чисельність живих екземплярів перевищує 10 шт./кг, то товарне зерно і насіннєвий матеріал підлягають газації під плівкою препаратом Фостоксін (2-6 таб./т).

Гречка. Стан посівів гречки – задовільний. Гречка знаходиться у фенологічній фазі цвітіння - плодоутворення. Зерно, яке сформувалося, знаходиться у фазі молочної стиглості. Висота рослин гречки залежно від строків сівби в середньому коливається від 90 до 130 см. Період масового цвітіння гречки залежно від групи стиглості сортів триває 30-40 днів. Щодня розпускається 3-5% нових квіток на суцвіттях, які цвітуть лише 1 день. Тому основну увагу слід звертати на використання пасік для запилення гречки з розрахунку не менш, як 2 бджолосім'ї на 1 га посіву, оскільки гречка відноситься до ентомофільної групи рослин. Спостереженням встановлено, що бджола за день може зробити 30-40 вильотів і відвідувати до 4000 квіток. Бджоли краще посіви гречки відвідують в ясну погоду ранком (8-10), а в похмуру – в день (11-13). Спостереження показують, що ранком плодоутворення проходить більш активно, ніж в день. Щоб допомогти бджолам у зборі меду, а разом з цим забезпечити більше їх відвідування і краще запилення

квіток, пасіки необхідно наближати до посівів гречки. Наближення пасік не тільки забезпечить збільшення збору меду, але буде сприяти і підвищенню врожаю зерна гречки.

Гречка досягає нерівномірно: при наближенні строків збирання на одній рослині можна виявити одночасно зелені листки, стиглі плоди, зелені, що не сформувалися плоди, квітки.

Просо. Стан посівів проса - задовільний. Посіви проса знаходяться в фазі – волоті - плодоутворення. Достигання волоті у проса розтягнуте, воно триває майже 20 днів. Звичайно прийнято вважати просо готовим до збирання тоді, коли зерно в середній частині волоті має воскову стиглість. Для збирання комбайнами просо вважається готовим, коли достиглих зерен налічується не менше як 90%. До скошування жатками при роздільному способі збирання можна приступати раніше – коли у волоті можна нарахувати 75-80% стиглих зерен. Недостиглі зерна при цьому під час підсушування валків виповнюється за рахунок пересування пластичних речовин із стебел. Встановлено, що зерно у верхній частині волоті завжди буває найкращої якості. Практикою встановлено, що просо потрібно збирати не раніше, як за 5-6 днів до настання повної стиглості.

**Заступник директора з наукової
роботи ІСГ Північного Сходу
НААН**

М.Г. Собко